

Sprawozdanie z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” za lata 2007 – 2008

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel przygotowania sprawozdania

Sprawozdanie z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” jest przedstawieniem stanu wykonania zadań wyznaczonych w harmonogramie realizacji przedsięwzięć na lata 2007-2008 oraz oceną realizacji osiągniętego stanu gospodarki odpadami. Zawiera ono informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań postawionych w powiatowym planie gospodarki odpadami.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania

Podstawę prawną sporządzenia sprawozdania za realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami stanowi art. 14 ust 12b pkt 3 i ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity z dnia 1 lutego 2007 r. Dz. U. Nr 39, poz. 251 z późniejszymi zmianami).

1.3. Organy, którym sprawozdanie zostanie przedłożone

Zgodnie z art. 14 ust 12b pkt 3 i ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity z dnia 1 lutego 2007 r. Dz. U. Nr 39, poz. 251 z późniejszymi zmianami) zarząd powiatu przedkłada radzie powiatu i zarządowi województwa w terminie do dnia 30 czerwca po upływie okresu sprawozdawczego.

1.4. Data i numer uchwały rady powiatu w sprawie przyjęcia powiatowego planu gospodarki odpadami

„Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” oraz „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego” zostały przyjęte do realizacji Uchwałą Rady Powiatu Pabianickiego nr XXXV/104/04 z dnia 31 marca 2004 r. Sprawozdanie z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” za lata 2004 – 2006 zostało przyjęte uchwałą Nr XI/90/07 Rady Powiatu Pabianickiego z dnia 28.06.2007 r.

Aktualizacja „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008–2011 z perspektywą na lata 2012-2015” oraz „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015” została przyjęta Uchwałą Nr XXXIV/246/08 Rady Powiatu Pabianickiego z dnia 18 grudnia 2008 r.

1.5. Okres, jaki obejmuje sprawozdanie

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r.

1.6. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

- a) sprawozdania z realizacji gminnych planów gospodarki odpadami,
- b) ankiety wypełniane przez gminy w związku z przystąpieniem do opracowania sprawozdania z „Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami.

- c) wydane decyzje administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami wraz z wnioskami o ich wydanie,
d) wojewódzka baza danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami,

W trakcie zbierania informacji do opracowania sprawozdania z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” za lata 2007-2008 napotkano wiele trudności. Nie otrzymano wyczerpujących informacji ze wszystkich jednostek, w wielu przypadkach informacje są niepełne. Ponadto istnieje wiele rozbieżności pomiędzy danymi przekazywanymi przez gminy w 2008 r. w związku z opracowywaniem aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego”, a przekazanymi w roku bieżącym w związku z pracami nad sprawozdaniem. Tak duże rozbieżności trudno wyjaśnić tylko weryfikacją danych posiadanych przez gminy. Świadczy to o niewłaściwym nadzorze i kontroli w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz braku ewidencji niezbędnych danych.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI

2.1. Niesegregowane odpady komunalne

Dla prawidłowego zarządzania gospodarką odpadami komunalnymi w gminie niezbędne jest posiadanie, przyjętego uchwałą rady gminy, planu gospodarki odpadami (GPGO), regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (Regulamin) oraz wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, określonych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i Regulaminem oraz podanych do publicznej wiadomości przez wójta gminy (burmistrza lub prezydenta miasta). Na terenie powiatu pabianickiego wszystkie gminy posiadają uchwalone regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminie. Na dzień dzisiejszy tylko gmina Pabianice, gmina Ksawerów i Dobroń posiadają przyjęte aktualizacje gminnych planów gospodarki odpadami. Gmina Lutomiersk jest na etapie uzgodnień. Pozostałe gminy nie posiadają jeszcze opracowanych aktualizacji gminnych planów gospodarki odpadami.

Podstawą funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych w powiecie pabianickim są indywidualne umowy na odbiór odpadów komunalnych zawierane pomiędzy firmami wywozowymi a właścicielami nieruchomości. Wykaz firm świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych i nieczystości płynnych w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego oraz dane dotyczące ilości zawartych umów przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Wykaz firm świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych stałych i nieczystości płynnych (wg ankiet)

Gmina	Nazwa i adres przedsiębiorcy
gm. Pabianice	EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów Cezary Maczyszyn, ul. Górna 13, 95-054 Ksawerów Szejter Grzegorz, ul. Karniszewicka 74, 95-200 Pabianice Jarosław Skiba, ul. Nowowolska 56, 95-200 Pabianice Bogumił Subczyński, Terenin 20, 95-200 Pabianice Kaczyńska Wiesława, ul. Dolna 46/11, 95-200 Pabianice ZWiK, ul. Warzywna 3, 95-200 Pabianice Karol Mik, Świątniki 11, 95-200 Pabianice

m. Pabianice	EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o., ul. Swojska 4, 91-342 Łódź P.H.U. „JUKO” Jerzy Szczukocki, ul. 1 Maja 25, 97-300 Piotrków Trybunalski CZYSTOŚĆ Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 5, 91-342 Łódź Zakład Usługowy DREWZEL, Orchów 50, 98-100 Łask Usługi Sprzętowo – Transportowe Zdzisław Jańczyk, Zwierzyniec 63, 97-403 Drużbice REMONDIS Oddział Łódź, ul. 3 maja 64/66, 93-408 Łódź ZWiK Sp. z o.o., ul. Warzywna 3, 95-200 Pabianice P.T.U. „SZAMBELAN” Jarosław Skiba, ul. Nowowolska 56, 95-200 Pabianice Ryszard Felina, il. Bracka 33, 95-200 Pabianice Wywóz Nieczystości Płynnych – Bogumił Subczyński, Terenin 20, 95-200 Pabianice Usługi Asenizacyjne – Grzegorz Szreiter, ul. Karniszewicka 74, 95-200 Pabianice P.P.H.U. „BODOMEX” Roman Kłodaś, ul. Kąkolowa 2, 95-200 Pabianice Wywóz Nieczystości Płynnych – Jacek Głobiński, ul. Miodowa 41/43, 95-200 Pabianice-
Konstantynów Łódzki	„CZYSTOŚĆ” Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 5, Łódź P.H.U. „JUKO”, ul. 1-go Maja 25, 97-300 Piotrków Trybunalski EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-100 Bełchatów Zakład Robót Sanitarnych „SANATOR” s.c., ul. Pańska 68/70, Rąbień „SANATOR-Bis” Bożena i Robert Głuchowscy s.c., ul. Wiosenna 4, Rąbień „REMONDIS” Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 6, Łódź Zakład Robót Komunalnych Zelów Wywóz Nieczystości Wiesław STRACH, ul. Kosmowskiej 6 m.94, Częstochowa „FEKAL-TRANS” s.c. ul. Pańska 50, Rąbień „Wywóz Nieczystości Płynnych – Józef Lemański”, ul. Pańska 67, Rąbień „Usługi Asenizacyjne – Jerzy Winiarz”, ul. Pabianka 15 Z.R.K. „SANTEX” s.c., ul. Franin 12, Aleksandrów Łódzki
Ksawerów	EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów „REMONDIS” Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 6, 91-342 Łódź Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o., ul. Swojska 4, 91-342 Łódź „MCT – Cezary Maczyszyn”, ul. Górna 13, 95-054 Ksawerów P.T.U. „SZAMBELAN” Jarosław Skiba, ul. Nowowolska 56, 95-200 Pabianice USŁUGI KOMUNALNE Piotr Kret, ul. Sprinterów 3/5 m. 41, Łódź „Wywóz Nieczystości Płynnych – Bogumił Subczyński”, Terenin 20, 95-200 Pabianice „Wywóz Nieczystości Płynnych – Jacek Głobiński”, ul. Miodowa 41/43, 95-200 Pabianice
Dłutów	P.H.U. „JUKO” Jerzy Szczukocki, ul. 1-go Maja 25, 97-300 Piotrków Trybunalski EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-100 Bełchatów Wywóz Nieczystości Wiesław STRACH, ul. Kosmowskiej 6 m.94, Częstochowa „Wywóz Nieczystości Płynnych” Bogumił Subczyński, Terenin 20, 95-200 Pabianice P.P.U. „JONTEX” Piotr Jończyk, Leszczyny Duże 31, 95-081 Dłutów
Dobroń	EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-100 Bełchatów „REMONDIS” Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 6, Łódź Wywóz Nieczystości Wiesław STRACH, ul. Kosmowskiej 6 m.94, Częstochowa
Lutomiersk	„EKO-REGION, ul. Bawełniana 18, 97-100 Bełchatów Zakład Robót Sanitarnych „SANATOR” s.c., ul. Pańska 68/70, Rąbień „REMONDIS” Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 6, Łódź Wywóz Nieczystości Wiesław STRACH, ul. Kosmowskiej 6 m.94, Częstochowa „Transport i Wywóz Nieczystości Płynnych” Jadwiga Rychlik, Ul. Piłsudskiego 27, Wrząca

Tabela 2. Ilość umów zawartych pomiędzy firmami a indywidualnymi właścicielami nieruchomości (wg ankiet)

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstantynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk	Powiat
ilość umów w 2007 r.	5 721* 19 750**	1 153* 1 069**	2 749* 3 019**	1 411	812* 867**	1 337	1 000* 1 250**	14 183* 28 703**

ilość umów w 2008 r.	25 000	1 068	3 450	1 437	933 (47 umów zawieszonych)	1 439	1 234	34 561 (47 umów zawieszonych)
Wzrost /zmniejszenie w %	26,5	-0,1	14,3	1,8	5,3	7,6	-1,3	20,2

* dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2008 r., uwzględnione w aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011”

** dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2009 r.

Ilości zebranych przez mieszkańców odpadów komunalnych na terenie powiatu pabianickiego określono w oparciu o zebrane drogą ankietyzacji dane z urzędów gminnych oraz firm świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców. Dane dotyczące masy zebranych odpadów komunalnych w kolejnych latach przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Zestawienie gmin powiatu pabianickiego wraz z danymi o ilości zebranych odpadów komunalnych (wg ankiet).

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstantynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk	Powiat
ilość odpadów w 2007 r.	27 019	761* 787**	7090* 4 741,11**	1 496* 1 420,76**	279	902	1 018	38 565* 36 167**
ilość odpadów 2008 r.	29 737,2	986	4 138,11	1 521,83	489,9	1 033,3	1 553,89	39 460
Wzrost /zmniejszenie w %	10,1	25,3	-12,7	7,1	75,6	14,6	50,7	9,1

* dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2008 r., uwzględnione w aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011”

** dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2009 r.

2.2. Odpady ulegające biodegradacji

Odpady ulegające biodegradacji stanowią znaczącą część strumienia odpadów komunalnych i ich ilość stale wzrasta. Na terenie powiatu bardzo powoli rozwija się system selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z gospodarstw domowych. Odpady te są zagospodarowywane we własnym zakresie głównie na obszarach wiejskich. Tylko część gmin prowadzi selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji. Na terenie powiatu pabianickiego nie ma instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji. Odpady te wywożone są do istniejących kompostowni odpadów zielonych na obszarze województwa łódzkiego.

Tabela 4. Ilości odpadów ulegających biodegradacji zebranych na terenie poszczególnych gmin powiatu pabianickiego w latach 2007 – 2008 (wg ankiet)

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstantynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk	Powiat
ilość odpadów w 2007 r.	350,5	b.d.	1 713* 31,5**	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	2 063,5* 382,0**
ilość odpadów 2008 r.	328,3	b.d.	85,7	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	414,0
Wzrost /zmniejszenie w %	-6,3	b.d.	172	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	8,4

* dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2008 r., uwzględnione w aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011”

** dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2009 r.

2.3. Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe wytwarzane są przez sektor komunalny, jak również przez sektor przemysłowy. Stanowią istotny element kilku strumieni odpadów komunalnych.

W latach 2007 – 2008 na terenie wszystkich gmin powiatu pabianickiego prowadzono segregację odpadów surowcowych. System selektywnej zbiórki odpadów na terenie każdej z gmin rozwija się i obejmuje swym zasięgiem coraz większą ilość mieszkańców powiatu pabianickiego. Obserwuje się także wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, a tym samym rozwijanie nawyku segregowania odpadów komunalnych. Sukcesywnie dokupowane są nowe pojemniki do selektywnej zbiórki oraz wyznaczane nowe miejsca ich posadowienia, by wszystkim mieszkańcom zapewnić łatwy do nich dostęp. W poszczególnych gminach powiatu pabianickiego system prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów przedstawia się w następujący sposób:

- m. Pabianice - 240 punktów po 3 pojemniki do zbiórki tworzyw sztucznych i szkła oraz pojemniki ustawione pojedynczo, w sumie 731 pojemników,
- gm. Pabianice – 34 pojemniki na tworzywa sztuczne, 51 pojemników na szkło oraz 25 pojemników na makulaturę (w 2007 r. – 19 punktów, w 2008 r. – 21 punktów),
- Konstantynów – 25 punktów, w których znajduje się m.in. 23 pojemniki na tworzywa sztuczne, 39 pojemników na szkło oraz 15 pojemników na makulaturę,
- Ksawerów - 21 pojemników na tworzywa sztuczne, 14 pojemników na szkło mieszane oraz 4 pojemniki na makulaturę,
- Dłutów - w 2007 r. 15 pojemników na tworzywa sztuczne oraz 30 pojemników na szkło, w 2008 r. 17 pojemników na tworzywa sztuczne oraz 34 pojemniki na szkło
- Dobroń - 16 pojemników na tworzywa sztuczne, 15 pojemników na szkło białe oraz 15 pojemników na szkła kolorowe,

- Lutomiersk - 17 pojemników na tworzywa sztuczne, 17 pojemników na szkło oraz 17 pojemników na makulaturę.

Większość odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów poddawana jest procesom odzysku i recyklingu. Ilości zebranych przez mieszkańców odpadów opakowaniowych pochodzących z selektywnej zbiórki na terenie powiatu pabianickiego określono w oparciu o zebrane drogą ankietyzacji dane z urzędów gminnych oraz firm świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców.

Tabela 5. Ilości odpadów komunalnych zebranych w wyniku selektywnego zbierania na terenie gmin powiatu pabianickiego w latach 2007 – 2008 (wg ankiet)

Gmina	Metale		Szkło		Papier i tektura		Tworzywa sztuczne	
	lata							
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
m. Pabianice	b.d.	b.d.	326,2	485,3	b.d.	b.d.	204,7	236,30
gm. Pabianice	b.d.	b.d.	33,8	64,1	b.d.	b.d.	8,3	12,8
Konstantynów	0,2	b.d.	317,1* 468,85**	260,81	107,55* 155,1**	95,64	96,94* 136,24**	89,49
Ksawerów	b.d.	b.d.	50,57	47,10	3,87	4,66	20,23	26,08
Dłutów	b.d.	b.d.	15,8	31,7	b.d.	b.d.	4,3	4,2
Dobroń	b.d.	b.d.	42,5	46,80	b.d.	b.d.	13,8	21,10
Lutomiersk	b.d.	b.d.	2,9*	0,8	b.d.	1,65	8,2*	1,8
razem	0,2	b.d.	785,97* 937,72**	936,61	111,42* 158,97**	101,95	356,47* 359,77**	391,77

* dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2008 r., uwzględnione w aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011”

** dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2009 r.

Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że nastąpił spadek zbieranych odpadów szklanych i makulatury

2.4. Odpady wielkogabarytowe

Na terenie powiatu pabianickiego w sposób akcyjny organizowane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych, w tym odpadów elektrycznych i elektronicznych, które następnie zbierane są przez uprawnione jednostki. Akcje zbierania odpadów wielkogabarytowych „u źródła” prowadzone są najczęściej w formie obwoźnej zbiórki. Na terenie gmin kilkakrotnie przeprowadzono akcje zbierania odpadów wielkogabarytowych „u źródła”. Na terenie poszczególnych gmin powiatu wygląda to w następujący sposób:

- gmina Dobroń – w 2007 r. zbiórka została przeprowadzona dwa razy, zaś w 2008 r. jednokrotnie,
- gmina Konstantynów – obwoźna zbiórka 2 razy do roku,
- gmina Ksawerów – w latach 2007 – 2008 nie została przeprowadzona zbiórka odpadów,
- miasto Pabianice – obwoźna zbiórka 2 razy do roku,

- gmina Pabianice – zbiórka raz w roku,
- gmina Dłutów– obwoźna zbiórka odpadów w 2007 r.
- gmina Lutomiersk – zbiórka raz do roku.

Zebrane odpady wielkogabarytowe były sortowane, a następnie w miarę możliwości kierowane do odzysku. Część odpadów nie nadająca się do dalszego wykorzystania została unieszkodliwiona poprzez składowanie na składowisku odpadów.

Tabela 6. Ilości odpadów wielkogabarytowych zebranych na terenie poszczególnych gmin powiatu pabianickiego w latach 2007 – 2008. (wg ankiet)

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstantynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk	Powiat
ilość odpadów w 2007 r.	211,20	25,60	41,60	-	24,86	38,60	57,88* 24,74**	399,74* 366,6**
ilość odpadów 2008 r.	100	50,36	501,967	-	-	49,36	32,94	734,627

* dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2008 r., uwzględnione w aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego na lata 2008-2011”

** dane uzyskane od gmin drogą ankietyzacji w 2009 r.

Na terenie gmin powiatu nastąpił wzrost zbieranych odpadów wielkogabarytowych o 100%.

2.5. Odpady medyczne i weterynaryjne

Na terenie niektórych gmin powiatu pabianickiego prowadzona jest także selektywna zbiórka przeterminowanych i niewykorzystanych leków. W poszczególnych gminach powiatu pabianickiego wygląda to w następujący sposób:

- miasto Pabianice – od 14.11.2007 r. podpisana jest umowa z Pogotowiem Sanitarno – Epidemiologicznym „NOVISTA” z siedzibą w Bielsku – Białej na odbiór leków przeterminowanych i zbędnych. Pojemniki zlokalizowane są w 13 aptekach na terenie całego miasta. W 2008 r. zebrano 0,973 Mg leków.
- miasto Konstantynów Łódzki – na terenie miasta wszystkie apteki zostały wyposażone w pojemniki na przeterminowane leki. W 2007 r. zebrano 0,097 Mg odpadu w postaci przeterminowanych leków, zaś w 2008 r. 0,518 Mg.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. 12 aptek oraz 70 punktów świadczących usługi medyczne (szpitale, gabinety lekarskie, laboratoria, itp.) posiada uregulowany stan formalno – prawny w zakresie gospodarowania odpadami

Gminy posiadają także umowy na odbiór padłych zwierząt z wyspecjalizowanymi firmami. W poszczególnych gminach powiatu pabianickiego sytuacja kształtuje się w następujący sposób:

- miasto Pabianice – Gmina Miejska Pabianice w okresie 2007 – 2008 posiadała podpisaną umowę z Zakładem Rolniczo – Przemysłowym „FARMUTIL HS” S.A. z siedzibą w Śmiłowie. W 2007 r. zebrano 798 kg padłych zwierząt, zaś w 2008 r. - 1270 kg.
- gmina Pabianice – umowa z firmą „HETMAN” Sp. z o.o. z siedziba w Florianowie 24 na nieodpłatny odbiór padłych zwierząt gospodarskich i domowych.
- gmina Dobroń - umowa z firmą „HETMAN” Sp. z o.o. z siedziba w Florianowie 24 na odbiór padłych zwierząt. W 2007 r. zebrano 3,96 Mg padliny.
- gmina Lutomiersk - umowa z firmą „HETMAN” Sp. z o.o. z siedziba w Florianowie 24 na odbiór padłych zwierząt.
- gmina Ksawerów - umowa z firmą „HETMAN” Sp. z o.o. z siedziba w Florianowie 24 na odbiór padłych zwierząt. W latach 2007 – 2008 nie odbierano padłych zwierząt z terenu gminy.
- miasto Konstantynów Łódzki – firma zbierając padlinę to Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstantynów Łódzki, odpad przekazywany jest do utylizacji do firmy „HETMAN”. W 2007 r. zebrano 9 szt. zwierząt, w 2008 r. - 17 szt.
- gmina Dłutów – w latach 2007 – 2008 padłe zwierzęta z terenu gminy odbierał Zakład Przetwórstwa Rolnego w Danielowie. W 2007 r. przekazano do utylizacji 8 tuczników, 13 krów i 5 koni, zaś w 2008 r. – 8 krów.

2.6. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Zgodnie z ustawą o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym sprzedawca zobowiązany jest nieodpłatnie przyjąć zużyte urządzenie przy zakupie nowego o podobnym charakterze. Poza tym zużyte urządzenia powinny być przekazywane do punktów przetwarzania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Zużyte urządzenie elektryczne i elektroniczne zbierane są także podczas akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych. W ten sposób zebrano następujące ilości odpadów:

- gmina Dłutów - w 2007 r. zebrano 2,22 Mg odpadu w postaci zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- gmina Pabianice - w 2008 r. zebrano 3,205 Mg zużytych urządzeń,
- Konstantynów Łódzki - w 2007 r. 0,15 Mg, zaś w 2008 r. – 0,682 Mg zużytych urządzeń,
- gmina Dobroń - w 2008 r. zebrano 2,245 Mg zużytych urządzeń,
- gmina Ksawerów – w 2007 r. zebrano 2,14 Mg odpadu.

Brak jest dokładnych danych na temat ilości odzyskiwanego i unieszkodliwianego zużytego sprzętu elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Na terenie Powiatu Pabianickiego nie zlokalizowano punktu przetwarzania. Wykaz podmiotów prowadzących na terenie powiatu pabianickiego działalność w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wpisanych do rejestru posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie zbierania odpadów przedstawia załącznik nr 1. Obecnie zarejestrowano 22 podmioty o 18 więcej niż w 2007r

2.7. Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe występują w postaci wielkogabarytowej i małogabarytowej. Ich ilość jest trudna do oszacowania ze względu na długą żywotność sięgającą 10-12 lat. Akumulatory niklowo -

kadmowe małowabarytowe używane są najczęściej jako źródło zasilania sprzętu elektrycznego i elektronicznego, telefonów przenośnych i komórkowych, oraz zabawek dziecięcych. Niestety, trudno ocenić wytworzoną ilość baterii i akumulatorów w gospodarstwach domowych. Z informacji uzyskanych drogą ankietyzacji wynika, że w latach 2007 – 2008 w większości gmin powiatu pabianickiego istniał system zbierania zużytych baterii i akumulatorów, który prowadziły najczęściej placówki oświatowe i handlowe, ale również placówki użyteczności publicznej:

- na terenie miasta Pabianice pojemniki do zbiórki baterii znajdują się w 17 szkołach, 3 przedszkolach, 3 urzędach, 5 sklepach oraz w 20 punktach na terenie Pabianickiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
- na terenie gminy Pabianice pojemniki do zbiórki baterii znajdują się w 5 szkołach,
- na terenie gminy Ksawerów w 2008 r. w placówkach oświatowych wprowadzono system zbiórki baterii i akumulatorów małowabarytowych.
- na terenie Konstancyna Łódzkiego punkty zbiórki zużytych baterii zlokalizowane są w placówkach użyteczności publicznej,
- na terenie gminy Dłutów znajdują się 2 punkty z pojemnikami na zużyte baterie.

Są to generalnie odpady pochodzące z gospodarstw domowych, których ilości zebrane w wyniku selektywnej zbiórki przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Ilości zebranych zużytych baterii i akumulatorów (według ankiet)

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstancynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk	Powiat
ilość odpadów w 2007 r.	b.d.	0,144	0,918	b.d.	0,525	b.d.	b.d.	0,679
ilość odpadów 2008 r.	b.d.	0,286	0,854	b.d.	b.d.	0,208	b.d.	1,348

System zbierania baterii jest tworzony i obejmuje swoim zasięgiem ograniczony obszar powiatu pabianickiego. Na terenie gmin, w których funkcjonuje selektywne zbieranie tych odpadów z gospodarstw domowych, obejmujące również jednostki handlu detalicznego, system ten jest mało efektywny. Podobnie przedstawia się system zbierania tych odpadów z małych i średnich przedsiębiorstw. Wykaz podmiotów prowadzących na terenie powiatu pabianickiego działalność w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów, wpisanych do rejestru posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie zbierania odpadów przedstawia załącznik nr 1.

2.8. Odpady zawierające azbest

Na terenie gmin przeprowadzono inwentaryzację obiektów zawierających azbest. Na terenie Powiatu Pabianickiego funkcjonuje wiele firm posiadających stosowne uzgodnienia w zakresie gospodarowania

odpadami azbestowymi. Na dzień 31.12.2008 r. 48 podmiotów posiada zatwierdzone przez Starostę programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi w zakresie usuwania azbestu.

W dniu 26.06.2008 r. został uchwalony przez Radę Gminy w Dobroniu „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dobroń”. Z dofinansowania do odbioru i utylizacji azbestu w 2008 r. skorzystało 5 osób, w wyniku czego 9,994 Mg odpadu azbestowego w sposób legalny trafiło na składowisko odpadów niebezpiecznych. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” posiada uchwalony także miasto Konstantynów Łódzki. Również Gmina Pabianice podjęła uchwałę o bezpłatnym odbiorze i unieszkodliwianiu azbestu z własnego terenu, w wyniku czego w 2007 r. unieszkodliwiono 10 ton eternitu, zaś w 2008 – 18 ton.

Masa pozostałych zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia- na terenie poszczególnych gmin przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, do usunięcia i unieszkodliwienia [Mg] (według ankiet)

Gmina	m. Pabianice	gm. Pabianice	Konstantynów Łódzki	Ksawerów	Dłutów	Dobroń	Lutomiersk
ilość odpadów	57 560 m ² (686 Mg)	1451 Mg	6493 m ²	2937 m ²	69 tys. m ²	70 tys. m ²	160 Mg

2.9. Pozostałe rodzaje odpadów

Na terenie powiatu pabianickiego funkcjonuje 6 punktów zbierania opakowań po środkach ochrony roślin, które posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania tych odpadów.

Na naszym terenie nie jest zlokalizowana żadna stacja demontażu pojazdów, w Pabianicach przy ul. Łaskiej znajduje się tylko jeden punkt zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji. W 2007 r. zebrano 32,229 Mg, zaś w 2008 r. 48,35 Mg pojazdów zużytych lub nienadających się do użytkowania.

2.10. Odpady z sektora przemysłowego

Odpady powstające w sektorze gospodarczym to te grupy i rodzaje odpadów, które powstają w wyniku prowadzenia działalności przez osoby prawne, działające na podstawie odpowiednich ustaw. W tym sektorze wyróżnia się przemysł, rolnictwo, niektóre rodzaje usług.

Odpady powstające w wyniku procesów technologicznych oraz odpady niebezpieczne są różne w zależności od branży działających podmiotów gospodarczych. Ilość tych odpadów jest trudna do oszacowania, ponieważ bazy danych dotyczące wytworzonych odpadów są niepełne lub zupełnie ich brak. W większych przedsiębiorstwach prowadzony system gospodarowania odpadami jest poprawny, firmy występują o odpowiednie zezwolenia i decyzje administracyjne. Małe firmy często nie prowadzą gospodarki odpadami.

Tabela 9. Ilości i struktura odpadów powstających na terenie powiatu pabianickiego w latach 2007-2008 w sektorze przemysłowym (wg WBD)

Grupa odpadów	2007 rok			2008 rok		
	odpady inne niż niebezpiecz.	odpady niebezpiecz.	razem	odpady inne niż niebezpiecz.	odpady niebezpiecz.	razem
02	4446,854	-	4446,854	3666,343	-	3666,343
03	1030,115	-	1030,115	2019,065	-	2019,065
04	92,817	-	92,817	64,28	-	64,28
05	-	-	-	-	-	-
06	3,038	-	3,038	-	0,04	0,04
07	247,272	218,165	465,437	219,605	181,607	401,212
08	129,845	3,0124	132,8574	44,994	47,2065	92,2005
09	-	10,13	10,13	0,052	1,31	1,362
10	17699,23	-	17699,23	13443,266	-	13443,266
11	-	62,068	62,068	-	1,131	1,131
12	605,618	2,91	608,528	397,414	2,9	400,314
13	-	16,6503	16,6503	-	22,023	22,023
14	-	4,204	4,204	-	0,117	0,117
15	1023,172	35,4238	1058,596	772,09	9,7545	781,849
16	1467,183	58,07663	1525,26	1304,65	11,38	1316,029
17	243,249	2,62	245,869	363,13	2,39	365,523
18	-	45,449	45,449	50,083	0,1205	50,203
19	65,11	-	65,11	161,68	-	161,68
20	855,531	-	855,531	561,725	-	561,725
razem	27.909,03	458,7091	28.367,74	23.020,64	327,73	23.348,37

3. Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów

3.1. Składowiska odpadów

Na terenie Powiatu Pabianickiego nie ma funkcjonującej instalacji unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych. Nie ma także czynnego składowiska, na którym składowane byłyby odpady komunalne. Znajdują się natomiast następujące zrehabilitowane składowiska odpadów:

- składowisko odpadów komunalnych w Budach Dłutowskich
- składowisko piasku i skratek w Okołowicach.

Powyższe składowiska (dzikie) są już zrehabilitowane i nieczynne. Obecnie na nich prowadzony jest monitoring. Na terenie Powiatu Pabianickiego nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych.

Na terenie Powiatu Pabianickiego zlokalizowane jest składowisko skratek i piasku, GOŚ – laguny, należące do Grupowej Oczyszczalni Ścieków w Łodzi.

3.2. Instalacje odzysku lub innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów

Obecnie na terenie powiatu pabianickiego nie ma funkcjonującej instalacji do odzysku odpadów niebezpiecznych. Działa natomiast 28 podmiotów prowadzących odzysk odpadów innych niż niebezpieczne. Wykaz instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów zawarty został w załączniku nr 2 do niniejszego opracowania.

Ponadto w poniższej tabeli podano ilości i rodzaje odpadów poddanych poszczególnym rodzajom odzysku.

Tabela 10. Ilości i rodzaje odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) poddanych poszczególnym procesom odzysku na terenie powiatu w latach 2007-2008 (wg WBD)

Kod odpadu	rok 2007		rok 2008	
	Masa[Mg]	Oznaczenie procesu odzysku	Mas [Mg]	Oznaczenie procesu odzysku
03 01 05	-	R1	97	R1
03 03 08	3,46	R14	-	-
04 02 22	-	-	1,146	R14
07 02 13	-	-	40,617	R14
07 02 15	5,493	R14	-	-
07 03 02	8,6	R14	-	-
08 04 10	-	-	0,0065	-
10 01 01	-	-	1,125	R14
10 01 02	-	-	2851,89	R14
10 11 12	-	-	33,36	R14
10 12 06	0,51	R14	11,425	R14
10 12 08	26,49	R14	16,86	R14
10 13 06	60	R14	60	R14
15 01 02	6,685	R14	35,117	R14
17 01 02	-	-	50	R14
17 03 02	-	-	8,6	R14

Odzysk odpadów może być prowadzony także poza instalacjami. Przy ul. Nowowolskiej prowadzone są prace rekultywacyjne na terenie działek nr 62 i 63. Rekultywacja prowadzona jest z wykorzystaniem odpadów w postaci ziemi i gruzu. Prowadzący rekultywację posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów. Prace rekultywacyjne prowadzone są także działek przy ul. Nowowolskiej należących do miasta. Gmina Miejska Pabianice posiada stosowne zezwolenie na odzysk odpadów metoda R14 do rekultywacji terenu powyrobiskowego. Odzysk odpadów poza instalacją prowadzi także gmina Ksawerów, która zgodnie z obowiązującym zezwoleniem wykorzystuje odpady do utwardzania dróg.

3.3. Zbieranie i transport odpadów

Wykaz firm posiadających na dzień 31.12.2008 r. obowiązujące zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie zbierania, transportu i odzysku odpadów podano w załączniku nr 3 do niniejszego opracowania.

4. Stan realizacji działań ujętych w powiatowym planie gospodarki odpadami na lata 2007 – 2008 oraz ocena sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć

Realizacja zamierzeń z zakresu ochrony środowiska wymaga zapewnienia źródeł finansowania inwestycji i eksploatacji systemu. Największe nakłady na ochronę środowiska, w tym gospodarkę odpadami, pochodzą ze środków własnych przedsiębiorstw oraz inwestorów prywatnych, znacząca część środków wpływa z funduszy i dotacji ekologicznych oraz kredytów i pożyczek. Koszty poniesione na gospodarkę

odpadami w powiecie pabianickim w latach 2007 – 2008 przedstawiono załączniku nr 4.

Opis podjętych działań oraz stan realizacji zadań i celów określonych w „Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” przedstawiono w załączniku nr 5.

5. Ocena systemu monitoringu

Monitoring gospodarki odpadami opiera się na ewidencji istniejących instalacji, ewidencji przewoźników i pośredników zajmujących się gospodarką odpadami, ewidencji instalacji nie wymagających zezwoleń (zgłoszenia i informacje) oraz identyfikacji nielegalnych instalacji lub działań (głównie na podstawie kontroli WIOŚ oraz sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego). Podstawą informacji o ilości wytworzonych odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi są karty ewidencji i karty przekazania odpadów, prowadzone przez wytwórców, posiadaczy oraz przewoźników. Ponadto posiadacze odpadów, którzy prowadzą ich ewidencję, zobowiązani są do sporządzania zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi, a także o instalacjach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów. Dane powyższe umieszczane są w Wojewódzkiej Bazie Danych.

W porównaniu z rokiem 2006 zwiększyła się ilość podmiotów gospodarczych posiadających uregulowany stan formalno – prawny w zakresie gospodarowania poszczególnymi rodzajami odpadów. Wykaz firm posiadających stosowne uzgodnienia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu i odzysku odpadów przedstawiono w załącznikach. Ilość firm posiadających ww. uzgodnienia zestawiono poniżej;

Rodzaj decyzji	2006 r.	2007 r.	2008 r.
decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami niebezpiecznymi lub pozwolenie na wywarzanie odpadów (z uwzględnieniem prowadzenia działalności w zakresie zbieranie, transportu i odzysku odpadów)	189	202	214
zezwole nie na prowadzenie działalności w zakresie zbieranie, transportu i odzysku odpadów	68	84	93
informacja o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami	204	242	308

6. Podsumowanie

„Program Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pabianickiego” został opracowany w spójności z planami wyższego szczebla. Określone zostały również nakłady finansowe, jakie miały być przeznaczone, aby osiągnąć założone cele. Należy podkreślić, iż nie zostały osiągnięte wszystkie cele nałożone w planie.

Powiat jest jednostką, która przede wszystkim na wpływ na formalno-prawny aspekt gospodarowania wytworzonymi odpadami. Nadzór i kontrola zaś wymogów nałożonych przepisami prawa i decyzjami administracyjnymi należy w znacznej mierze do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Zbieranie informacji o rzeczywistej ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku należy natomiast do kompetencji Marszałka. Z kolei zarządzanie gospodarką odpadami komunalnymi leży w gestii gmin.

W latach 2007 – 2008 na terenie powiatu pabianickiego rozwijał się system selektywnej zbiórki odpadów. Jednak odpady pochodzące z sektora komunalnego to w przeważającej mierze odpady zmieszane. W roku 2007 na terenie Powiatu Pabianickiego zostało zebranych 36 167 Mg (wartość poprawiona, największa różnica w Konstancynie Ł. o 2 349 Mg) zmieszanych odpadów komunalnych, w 2008 roku ilość zebranych odpadów wzrosła w porównaniu z rokiem 2007 o około 9,1% i kształtuje się na

poziomie 39 460 Mg. Odpady te zostały zdeponowane na składowiskach odpadów. Sukcesywnie wzrasta także ilość umów na odbiór odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu. Obecnie funkcjonuje 34 561 umów przypadających na 119 127 mieszkańców.

Na terenie powiatu pabianickiego, głównie w miastach, rozwija się system zbierania odpadów biodegradowalnych. Na terenach wiejskich odpady te zagospodarowywane są we własnym zakresie. W 2007 r. zebrano 382 Mg odpadów biodegradowalnych, zaś w 2008 r. o blisko 8,4 % więcej – 414 Mg. W znacznym stopniu rozwinął się system zbiórki odpadów wielkogabarytowych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. W roku 2006 zebrano 346,4 Mg odpadów wielkogabarytowych, w 2007 r. – 399,74 Mg, natomiast z 2008 r. niemal dwukrotnie więcej niż w latach ubiegłych, bo aż 734,627 Mg. Także ilość odpadów opakowaniowych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych sukcesywnie wzrasta. Tworzywa sztuczne, szkło i papier zebrane selektywnie poddawane są odzyskowi. W 2007 r. zebrano selektywnie 1 254,06 Mg odpadów opakowaniowych, zaś w 2008 r. o 14% więcej – 1 430,33 Mg. Zwiększyła się także ilość pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w gminie Pabianice i Dłutów o 8 szt. – w stosunku do roku 2006 różnica wyniosła 34 szt., było 1071 pojemników, obecnie jest 1105.

Według danych przekazywanych przez podmioty gospodarcze do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w rocznych sprawozdaniach o ilości wytworzonych odpadów na terenie Powiatu Pabianickiego w 2006 r. wytworzono 28 367,74 Mg odpadów z sektora przemysłowo – usługowego (w tym 458,7091 Mg odpadów niebezpiecznych), w 2008 r. – 23 348,37 Mg odpadów (w tym 327,73 Mg odpadów niebezpiecznych).

W porównaniu z rokiem 2006 o ponad 30% zwiększyła się ilość podmiotów gospodarczych posiadających uregulowany stan formalno – prawny w zakresie gospodarowania poszczególnymi rodzajami odpadów (decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów lub informacja o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach postępowania w wytworzonych odpadami. W 2006 r. funkcjonowało w obrocie prawnym 257 decyzji w zakresie gospodarowania odpadami oraz 204 informacji, zaś w 2008 r. 307 decyzji i 308 informacje.

Gospodarka odpadami jest sprawą wymagającą dużego zaangażowania społeczeństwa i odpowiednich władz. Problem wytwarzanych odpadów, w tym selektywnej zbiórki nie został właściwie rozwiązany. Wzrastać będzie ilość wytwarzanych odpadów, w tym niebezpiecznych, nadal nie wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. Natomiast na terenie powiatu brak instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych. Zmonopolizowanie rynku przez obce firmy będzie prowadziło do wzrostu kosztu unieszkodliwiania odpadów, niebezpiecznego spalania w instalacjach do tego nie przeznaczonych oraz dzikiego składowania.